

Дисципліна з підготовки доктора філософії:

ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА

Спеціальність	ІІ «Стоматологія»
Освітня програма	ОНП «Стоматологія» 2026
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Навчальний рік	2026- 2027
Статус дисципліни (обов'язкова/ вибіркова)	вибіркова
Мова викладання	українська, німецька
Загальне навантаження	3 кредити /90 годин
Курс / семестр	1,2, 3 курс
Укладач (і)	к.пед.н., доц. Кондратюк А.Л.
Викладач	к.пед.н., доц. Кондратюк А.Л. к.пед.н., доц. Полянська К.С.
Місце проведення, контакти	inmov@vnmu.edu.ua вул. Пирогова 56

Освітній компонент «Друга іноземна мова» є вибіркоким компонентом освітньо-наукової програми «Стоматологія» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та спрямований на формування базової німецькомовної комунікативної компетентності, необхідної для здійснення елементарної усної та письмової комунікації в академічному, професійному та науковому середовищі у сфері стоматології.

Зміст дисципліни передбачає поетапне опанування основ фонетики, лексики й граматики німецької мови; засвоєння базової академічної, медичної та стоматологічної лексики; формування початкових навичок читання, аудіювання, усного та письмового мовлення; роботу з адаптованими німецькомовними текстами медичного і стоматологічного спрямування; створення коротких повідомлень та електронних листів; самопрезентацію, представлення спеціальності, професійної діяльності та власних наукових інтересів. Особлива увага приділяється базовій комунікації в академічному й професійному середовищі, дотриманню норм мовленнєвого етикету та міжкультурної комунікації, а також формуванню готовності до подальшого самостійного вдосконалення рівня володіння німецькою мовою та участі в міжнародній академічній взаємодії.

Актуальність дисципліни зумовлена необхідністю розширення іншомовної підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та формування готовності до професійної й академічної взаємодії в сучасному міжнародному середовищі. Володіння другою іноземною мовою створює додаткові можливості для професійного розвитку, академічної мобільності, участі в міжнародних освітніх і наукових заходах, ознайомлення з іншомовними професійними джерелами та міжкультурної комунікації. Це відповідає спрямуванню робочої програми на використання німецької мови в академічному, науковому та професійному середовищі.

Тематика курсу поєднує **базовий мовний, академічний та професійно орієнтований компоненти** й охоплює основи фонетики, лексики та граматики німецької мови;

самопрезентацію; базову академічну, медичну та стоматологічну лексику; комунікацію в університетському й професійному середовищі; читання та розуміння адаптованих німецькомовних текстів; основи письмової комунікації; академічну культуру та міжкультурну взаємодію; представлення спеціальності, професійної діяльності й наукових інтересів; базову лексику міжнародної наукової та академічної співпраці; професійну діяльність лікаря-стоматолога.

Пререквізити

Вивчення дисципліни «Друга іноземна мова» не передбачає попереднього володіння німецькою мовою та розпочинається з нульового рівня. Опанування дисципліни ґрунтується на професійних знаннях здобувачів у сфері стоматології та суміжних медичних дисциплін, а також сформованих навичках пошуку й опрацювання інформації, академічної та професійної комунікації.

Освітній компонент інтегрується з дисциплінами загальної та професійної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю ІІ «Стоматологія». Для успішного опанування дисципліни здобувачі використовують професійні знання у сфері стоматології, навички роботи з інформацією та досвід академічної й професійної взаємодії.

Набуті базові німецькомовні комунікативні вміння створюють підґрунтя для подальшого використання німецької мови в професійному й академічному середовищі, ознайомлення з іншомовними професійними джерелами, участі в міжнародних освітніх і наукових заходах, програмах академічної мобільності та міжкультурній професійній взаємодії.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою освітнього компонента «Друга іноземна мова» є формування базової німецькомовної комунікативної компетентності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, необхідної для здійснення елементарної усної та письмової комунікації в академічному, професійному та науковому середовищі у сфері стоматології; опанування основ німецької мови, базової академічної, медичної та стоматологічної лексики; формування навичок роботи з адаптованою іншомовною інформацією, міжкультурної взаємодії та створення підґрунтя для подальшого самостійного вдосконалення рівня володіння німецькою мовою, професійного розвитку й участі в міжнародній академічній комунікації.

Основними завданнями освітнього компонента є:

формування початкових навичок правильної вимови, читання та інтонування німецькомовних висловлювань; засвоєння базової загальноповсякденної лексики, основних граматичних структур і типових мовленнєвих моделей; розвиток умінь розуміти на слух прості слова, фрази та короткі висловлювання в межах вивченої тематики; формування навичок читання й розуміння нескладних адаптованих текстів; розвиток умінь будувати прості речення, ставити запитання та відповідати на них, брати участь у коротких діалогах, представляти себе, повідомляти основну інформацію про освіту, професію, місце роботи та навчання; формування початкових навичок письмового мовлення, зокрема заповнення нескладних форм і складання коротких повідомлень; поступове засвоєння базової медичної та стоматологічної термінології, розвиток умінь розуміти й використовувати окремі професійно орієнтовані слова та висловлювання, повідомляти елементарну інформацію про власну професійну діяльність і наукові інтереси; ознайомлення з основними нормами мовленнєвого етикету, особливостями культури спілкування та міжкультурної взаємодії в німецькомовному середовищі.

Компетентності та значення освітнього компонента

Дисципліна сприяє формуванню загальних компетентностей: здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК02); здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК03); здатності працювати в міжнародному контексті (ЗК04).

Серед спеціальних (фахових) компетентностей освітній компонент «Друга іноземна мова» сприяє формуванню здатності презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів у сфері стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях (СК03); брати участь у нарадах, професійних об'єднаннях, наукових конференціях, форумах, конгресах, засіданнях наукових товариств, стажуваннях та академічній мобільності (СК11). Значення освітнього компонента «Друга іноземна мова» для академічної та професійної діяльності полягає у формуванні базової німецькомовної комунікативної компетентності здобувача ступеня доктора філософії, необхідної для використання німецької мови на початковому рівні в типових ситуаціях академічного та професійного спілкування; роботи з адаптованими німецькомовними матеріалами медичного і стоматологічного спрямування; представлення своєї спеціальності, професійної діяльності та наукових інтересів; використання базової академічної, медичної та стоматологічної лексики; участі в міжкультурній комунікації та створення підґрунтя для подальшого вдосконалення рівня володіння німецькою мовою, академічної мобільності й міжнародної професійної взаємодії.

Постреквізити.

Знання, уміння та навички, сформовані під час вивчення освітнього компонента «Друга іноземна мова», можуть використовуватися у подальшій академічній, професійній та науковій діяльності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Стоматологія».

Набуті базові німецькомовні комунікативні вміння створюють підґрунтя для подальшого використання німецької мови в академічному й професійному середовищі, роботи з доступними німецькомовними навчальними та професійно орієнтованими ресурсами, використання базової академічної, медичної та стоматологічної лексики, представлення спеціальності, професійної діяльності та власних наукових інтересів, а також комунікації в типових ситуаціях міжнародної академічної та професійної взаємодії. Це відповідає визначенню у РП умінням здобувача.

Освітній компонент формує мовно-комунікативне підґрунтя для подальшого вдосконалення рівня володіння німецькою мовою, ознайомлення з іншомовними професійними джерелами, участі в міжнародних освітніх і наукових заходах, програмах академічної мобільності та міжкультурній професійній взаємодії, а також сприяє безперервному професійному й академічному розвитку здобувача ступеня доктора філософії.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні:

знати:

- основні фонетичні особливості німецької мови, правила вимови, наголосу та інтонуювання, особливості читання буквосполучень;
- базову загальнонавчальну лексику німецької мови відповідно до тематики навчальної дисципліни;
- основні граматичні структури німецької мови, зокрема правила побудови простих розповідних, питальних і заперечних речень, уживання артиклів, займенників, іменників, прикметників і дієслів у межах вивченого матеріалу;
- найуживаніші мовленнєві моделі та комунікативні формули, необхідні для привітання, знайомства, представлення себе та інших осіб, висловлення прохання, подяки, вибачення, формулювання простих запитань і відповідей;
- основну лексику для повідомлення інформації про себе, освіту, професію, місце роботи, навчання, повсякденну та професійну діяльність;
- базову медичну та стоматологічну термінологію німецькою мовою в межах тематики навчальної дисципліни;
- основні мовні засоби для розуміння нескладних адаптованих текстів загального, медичного та стоматологічного спрямування;

- елементарні правила побудови коротких усних висловлювань і письмових повідомлень німецькою мовою;
- основні норми мовленнєвого етикету, особливості культури спілкування та міжкультурної взаємодії в німецькомовному середовищі.

ВМІТИ:

- правильно вимовляти німецькі звуки, читати слова, словосполучення та прості речення з дотриманням основних фонетичних та інтонаційних норм;
- розуміти на слух знайомі слова, прості фрази, короткі повідомлення та нескладні діалоги в межах вивченої тематики за умови чіткого й повільного мовлення;
- використовувати засвоєну загальноживану лексику та основні граматичні структури для побудови простих усних і письмових висловлювань;
- представляти себе та інших осіб, повідомляти основну інформацію про освіту, професію, місце роботи, навчання, повсякденну діяльність і професійні інтереси;
- ставити прості запитання та відповідати на них, брати участь у коротких діалогах у типових повсякденних, навчальних і професійно орієнтованих ситуаціях;
- читати й розуміти нескладні адаптовані німецькомовні тексти, визначати їх основний зміст і знаходити необхідну інформацію;
- розпізнавати, розуміти та використовувати базову медичну й стоматологічну термінологію в межах вивченої тематики;
- складати прості речення та короткі письмові повідомлення, заповнювати нескладні анкети й формуляри, використовуючи засвоєні лексичні та граматичні засоби;
- коротко повідомляти німецькою мовою основну інформацію про власну професійну діяльність, спеціальність та наукові інтереси з використанням вивчених мовленнєвих моделей;
- користуватися навчальними словниками, довідковими матеріалами та електронними ресурсами для розуміння й засвоєння німецькомовної лексики, зокрема професійно орієнтованої;
- застосовувати основні формули мовленнєвого етикету та дотримуватися елементарних норм міжкультурного спілкування в типових комунікативних ситуаціях.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

Вид занять	Години
Лекції:	14
Практичні заняття:	16
Самостійна роботи:	60
Всього:	90

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Теми лекцій

№ п/п	Тема заняття	К-ть годин
	Модуль 1. Основи німецькомовної академічної та професійної комунікації	
1.	Вступ до вивчення німецької мови. Німецький алфавіт, особливості вимови та основні правила читання. Мовленнєвий етикет.	2
2.	Основи граматики німецької мови. Особові займенники. Дієслова <i>sein</i> і <i>haben</i> . Основні моделі простого речення.	2
3.	Числівники. Дати і час. Академічний розклад та робочий день аспіранта.	2
4.	Вища освіта та наукова діяльність. Університет, кафедра, спеціальність,	2

	навчання та дослідження. Базова академічна лексика.	
5.	Основи німецького мовлення. Розповідні, питальні та заперечні речення. Базові комунікативні моделі.	2
6.	Базова професійно орієнтована лексика у сфері медицини, стоматології та охорони здоров'я.	2
7.	Робота з адаптованими німецькомовними текстами медичного та стоматологічного спрямування. Читання та розуміння основного змісту.	2
	Разом	14

Теми практичних занять

№ п/п	Тема заняття	К-ть годин
1.	Особисті дані та самопрезентація в академічному середовищі. Ім'я, країна, освіта, спеціальність, професійна діяльність та наукові інтереси.	2
2.	Базова комунікація в професійному середовищі. Знайомство, коротка професійна розмова, запит та уточнення інформації.	2
3.	Основи письмової комунікації німецькою мовою. Короткі повідомлення, електронні листи та нотатки.	2
4.	Академічна культура та міжкультурна комунікація. Основні норми мовленнєвого етикету в німецькомовному академічному та професійному середовищі.	2
5.	Представлення спеціальності, професійної діяльності та власних наукових інтересів німецькою мовою на початковому рівні.	2
6.	Міжнародна наукова та академічна співпраця. Базова лексика з тем: конференції, наукові проєкти, професійна взаємодія та академічна мобільність.	2
7.	Повторення та систематизація вивченого матеріалу. Інтегрована практика читання, усного та письмового мовлення.	2
8.	Професія лікаря-стоматолога. Професійні обов'язки та сфери діяльності стоматолога. Базова професійна комунікація німецькою мовою.	2
	Разом	16

2. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль на практичних заняттях	Усне та письмове опитування; тестування (у тому числі з використанням цифрових технологій); виконання лексичних, граматичних і фонетичних завдань; оцінювання правильності використання базової німецькомовної академічної, медичної та стоматологічної лексики; читання та розуміння адаптованих німецькомовних текстів; виконання коротких письмових завдань відповідно до вивченої тематики; виконання комунікативних завдань у типових ситуаціях повсякденного, академічного та професійного спілкування; побудова коротких монологічних і діалогічних висловлювань німецькою мовою; здійснення самопрезентації, представлення спеціальності, професійної діяльності та власних наукових інтересів на початковому рівні; участь у навчальних діалогах, парній та груповій роботі.
Підсумковий контроль дисципліни – залік.	Залік виставляється після завершення вивчення всіх тем дисципліни на підставі результатів поточної навчальної діяльності здобувача освіти протягом семестру. Окремий підсумковий контрольний захід не проводиться. Підсумкова оцінка визначається відповідно до чинного «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова». https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf

Засоби діагностики успішності навчання	Усні та письмові навчальні й професійно орієнтовані завдання; тестові завдання; лексичні, граматичні та фонетичні завдання; завдання на використання базової академічної, медичної та стоматологічної лексики; завдання на читання та розуміння адаптованих німецькомовних текстів; короткі письмові завдання (повідомлення, нотатки, електронні листи); комунікативні завдання в типових ситуаціях повсякденного, академічного та професійного спілкування; короткі монологічні та діалогічні висловлювання; самопрезентація та представлення спеціальності, професійної діяльності й наукових інтересів на початковому рівні; завдання для самостійної роботи.
--	--

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова

([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocy_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocy_proc(2026).pdf))

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми та передбачає оцінювання рівня досягнення результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни. Оцінюються усні відповіді; виконання лексичних, граматичних і фонетичних завдань; правильність використання базової німецькомовної академічної, медичної та стоматологічної лексики; читання та розуміння адаптованих німецькомовних текстів; виконання коротких письмових і комунікативних завдань; побудова простих монологічних і діалогічних висловлювань; самопрезентація та представлення спеціальності, професійної діяльності й наукових інтересів на початковому рівні; участь у навчальних діалогах, парній та груповій роботі; виконання тестових завдань.

Поточна навчальна діяльність здобувачів освіти оцінюється за традиційною чотирибальною шкалою: 5 — «відмінно»; 4 — «добре»; 3 — «задовільно»; 2 — «незадовільно».

Підсумковий контроль з освітнього компонента здійснюється у формі заліку. Залік виставляється після завершення вивчення всіх тем дисципліни на підставі результатів поточної навчальної діяльності здобувача освіти протягом семестру. Окремий підсумковий контрольний захід не проводиться.

Підсумкова оцінка за дисципліну визначається шляхом конвертації середньої оцінки за поточну навчальну діяльність у бали за 200-бальною шкалою відповідно до чинного «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова».

Максимальна кількість балів за дисципліну становить 200 балів. Мінімальна кількість балів, необхідна для отримання заліку, становить 122 бали. Результат 122–200 балів відповідає оцінці «зараховано», результат менше 122 балів — «не зараховано».

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль з дисципліни	122–200 балів — «зараховано» Менше 122 балів — «не зараховано»

Під час оцінювання результатів навчання можуть враховуватися результати, здобуті у неформальній та інформальній освіті, за умови їх відповідності результатам навчання, передбаченим освітнім компонентом. Визнання таких результатів здійснюється відповідно до чинних нормативних документів та встановленого у ВНМУ ім. М. І. Пирогова порядку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового	для заліку

навчальної діяльності		проекту (роботи), практики	
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань студента

Оцінювання усної відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу освіти, який повно та правильно виконує усне комунікативне завдання в межах вивченої тематики; розуміє поставлені запитання та надає на них відповідні відповіді; правильно використовує вивчену лексику, зокрема базову академічну, медичну та стоматологічну; будує прості логічні й послідовні висловлювання німецькою мовою; дотримується основних фонетичних і граматичних норм. Допускаються окремі несуттєві помилки, які не перешкоджають розумінню висловлювання.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу освіти, який правильно виконує основну частину усного комунікативного завдання; розуміє запитання та підтримує елементарну комунікацію в межах вивченої тематики; використовує основну вивчену лексику та граматичні структури, але допускає окремі фонетичні, лексичні або граматичні помилки, які суттєво не впливають на розуміння висловлювання.

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу освіти, який частково виконує усне комунікативне завдання; демонструє базове розуміння вивченої тематики, але використовує обмежений словниковий запас і прості мовні конструкції; допускає фонетичні, лексичні та граматичні помилки; потребує уточнювальних запитань або допомоги викладача. Основний зміст висловлювання залишається зрозумілим.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу освіти, який не виконує основних вимог усного комунікативного завдання; не розуміє або недостатньо розуміє поставлені запитання; не володіє необхідною лексикою та базовими граматичними структурами в межах вивченої тематики; допускає значну кількість фонетичних, лексичних і граматичних помилок, що перешкоджають розумінню висловлювання та здійсненню елементарної комунікації.

Оцінювання письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу освіти, який повністю та правильно виконує письмове завдання відповідно до його умов; логічно й послідовно передає необхідну інформацію німецькою мовою; правильно використовує вивчену лексику, зокрема базову академічну, медичну та стоматологічну, а також відповідні граматичні структури. Письмове висловлювання є зрозумілим і змістовно цілісним; допускаються окремі несуттєві лексичні, граматичні або орфографічні помилки.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу освіти, який правильно виконує основну частину письмового завдання; достатньо логічно передає необхідну інформацію; використовує вивчену лексику та базові граматичні структури, але допускає окремі лексичні, граматичні або орфографічні помилки, які суттєво не впливають на розуміння написаного.

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу освіти, який виконує письмове завдання частково; передає основну необхідну інформацію простими мовними засобами; використовує обмежений словниковий запас і базові граматичні структури; допускає лексичні, граматичні та орфографічні помилки, однак основний зміст письмової відповіді залишається зрозумілим.

Оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу освіти, який не виконує основних вимог письмового завдання; не може передати необхідну інформацію німецькою мовою в межах вивченої тематики; не володіє необхідною базовою лексикою та граматичними структурами; допускає значну кількість лексичних, граматичних та орфографічних помилок, що перешкоджають розумінню письмової відповіді.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи студента ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти, передбаченої робочою програмою навчальної дисципліни, здійснюється під час поточного контролю відповідних тем на практичних заняттях. Результати самостійної роботи можуть оцінюватися шляхом усного опитування та обговорення, виконання лексичних, граматичних і фонетичних вправ, письмових і тестових завдань, читання та опрацювання адаптованих німецькомовних текстів, виконання комунікативних завдань, підготовки коротких усних і письмових повідомлень відповідно до вивченої тематики.

Самостійна робота спрямована на закріплення вивченого мовного матеріалу, розширення базового словникового запасу та вдосконалення початкових навичок використання німецької мови в академічному й професійно орієнтованому контексті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, становить 200 балів. Мінімальна кількість балів, необхідна для отримання заліку, — 122 бали.

4. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення освітнього компонента включає: робочу програму та силабус освітнього компонента; тематичні плани лекцій, практичних занять і самостійної роботи здобувачів освіти; навчально-методичні матеріали до лекцій, практичних занять і самостійної роботи; адаптовані німецькомовні тексти академічного, медичного та стоматологічного спрямування; фонетичні, лексичні, граматичні, термінологічні, тестові та комунікативні завдання; матеріали для формування навичок читання, усного й письмового мовлення; матеріали для самопрезентації та базової академічної і професійної комунікації; аудіо- та відеоматеріали німецькою мовою відповідно до тематики дисципліни; матеріали для поточного контролю; навчальні посібники, електронні освітні ресурси, електронні словники та рекомендовані інформаційні джерела.

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf).

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів

навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поведіння в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацьовують навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Здобувач освіти зобов'язаний систематично готуватися до практичних занять, відвідувати їх та брати активну участь в освітньому процесі. Підготовка до заняття передбачає опрацювання рекомендованих навчально-методичних матеріалів, англійських наукових і професійно орієнтованих джерел; опанування відповідної медичної, стоматологічної, академічної та наукової термінології; виконання передбачених завдань для самостійної роботи; підготовку до аналізу й обговорення наукової інформації, виконання завдань з академічного письма та усної академічної і професійної комунікації.

Під час практичного заняття здобувач освіти має активно брати участь у виконанні фонетичних, лексичних, граматичних, термінологічних та комунікативних завдань; читати й опрацьовувати адаптовані німецькомовні тексти академічного, медичного та стоматологічного спрямування; використовувати вивчену лексику та базові граматичні структури в усному й письмовому мовленні; будувати прості монологічні та діалогічні висловлювання; ставити запитання та відповідати на них у межах вивченої тематики; здійснювати самопрезентацію, представляти свою спеціальність, професійну діяльність і наукові інтереси на початковому рівні; виконувати короткі письмові та професійно орієнтовані комунікативні завдання; брати участь у навчальних діалогах, парній та груповій роботі. Це відповідає передбаченим робочою програмою методам навчання та формам поточного контролю.

Здобувач освіти повинен дотримуватися встановленого розкладу та своєчасно приходити на практичні заняття. Питання відвідування занять, запізнень і відпрацювання пропущених занять регулюються Правилами внутрішнього розпорядку для осіб, які навчаються у ВНМУ ім. М. І. Пирогова, та чинним Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

У спілкуванні з викладачами, співробітниками та іншими учасниками освітнього процесу здобувачі освіти повинні дотримуватися норм академічної етики, взаємоповаги, професійної та доброчесної поведінки, правил внутрішнього розпорядку та загальноприйнятих норм академічної культури.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності. Те саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова

(посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра філології) черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)). До підсумкового контролю — іспиту — допускаються здобувачі освіти, які виконали всі вимоги робочої програми навчальної дисципліни та не мають академічної заборгованості. Мінімальна кількість балів за поточну навчальну діяльність, необхідна для допуску до іспиту, становить 72 бали за 120-бальною шкалою, що відповідає середньому балу поточної успішності не менше 3,0. Здобувачі освіти, які мають академічну заборгованість, повинні ліквідувати її відповідно до вимог чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету (інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку студентів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра філології/ студенту/денна навчання/1 курс/навчально-методичні матеріали).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

5. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедр. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра філології> аспіранту.

ЛІТЕРАТУРА

Базова:

6. Рекомендована література

Базова:

1. Evans S., Pude A., Specht F. Momente A1. Kursbuch plus interaktive Version. Deutsch als Fremdsprache. München: Hueber Verlag. shop.hueber.de
2. Evans S., Pude A., Specht F. Momente A1. Arbeitsbuch plus interaktive Version. Deutsch als Fremdsprache. München: Hueber Verlag.
3. Funk H., Kuhn C. (Hrsg.). Das Leben A1. Deutsch als Fremdsprache. Kurs- und Übungsbuch. Berlin: Cornelsen Verlag. Видання орієнтоване саме на дорослих, які починають вивчати німецьку без попередніх знань. Cornelsen Verlag
4. Treffpunkt. Deutsch als Fremdsprache. A1. Kursbuch. Berlin: Cornelsen Verlag.

Допоміжна:

1. Schrimpf U., Lechner M., Bahnemann M. Deutsch für Ärztinnen und Ärzte: Trainingsbuch für die Fachsprachprüfung und den klinischen Alltag. 6. Aufl. Berlin, Heidelberg: Springer, 2022. Springer
2. Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache. Verstehen, Üben, Sprechen. A1–B1. 2., aktualisierte Ausgabe. Berlin: Cornelsen Verlag. Cornelsen Verlag
3. Treffpunkt. Deutsch als Fremdsprache. A1. Handreichungen für den Unterricht. Berlin: Cornelsen Verlag, 2022. Cornelsen Verlag
4. Prima aktiv. Deutsch für Jugendliche. Bildwörterbuch A1. Berlin: Cornelsen Verlag, 2024. Cornelsen Verlag

15. Інформаційні ресурси

- [Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова](#)
- [Бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова](#)
- [Goethe-Institut — Deutsch lernen](#)
- [Deutsche Welle — Deutsch lernen](#)
- [Duden — Wörterbuch](#)
- [LEO Wörterbuch](#)
- [PONS Online-Wörterbuch](#)
- [Hueber Verlag — Deutsch als Fremdsprache](#)
- [Cornelsen — Deutsch als Fremdsprache](#)
- [Bundeszentrale für gesundheitliche Aufklärung \(BZgA\)](#)
- [Bundesministerium für Gesundheit \(Deutschland\)](#)

Силабус з дисципліни «Друга іноземна мова» обговорено та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов (протокол №1 від «27» серпня 2026р.).

Відповідальний(а) за курс:

к.пед.н., доц.

Алла КОНДРАТЮК

Завідувач кафедри філології
д.філолог.н., проф.

Володимир СУПРУН